

130

Z Á K O N

zo 16. marca 2005

o vojnových hroboch

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje práva a povinnosti obce pri zabezpečovaní starostlivosti o vojnové hroby, poskytovanie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu (ďalej len „príspevok“) na vojnové hroby a slovenské vojnové hroby v zahraničí, pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku vojnových hrobov a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) vojnovým hrobom miesto, kde sú uložené pozostatky vojrovej obeť, ako aj náhrobok, pamätník, iný pietny symbol alebo pamätné miesto, ktoré pripomínajú vojnovú udalosť,
- b) vojnovou obeťou príslušník ozbrojených síl, vojnový zajatec alebo civilná osoba, ktorí zomreli v dôsledku vojrovej udalosti od roku 1914,
- c) starostlivosťou o vojnový hrob zachovanie vojroveho hrobu v riadnom stave, najmä úprava vojroveho hrobu a jeho bezprostredného okolia, umiestnenie náhrobku, pamätníka alebo iného pietneho symbolu s údajmi o vojrovej obeť, exhumácia vojrovej obeť, zriadenie, premiestnenie a prestavba vojroveho hrobu a vedenie evidencie o vojrovom hrobe,
- d) slovenským vojnovým hrobom v zahraničí miesto mimo územia Slovenskej republiky, kde sú uložené pozostatky vojrovej obeť, a to
 1. príslušníka ozbrojených síl Rakúsko-Uhorska, ktorý bol občanom Rakúsko-Uhorska s trvalým pobytom na území terajšej Slovenskej republiky,
 2. príslušníka ozbrojených síl Československej republiky, ktorý bol občanom Československej republiky s trvalým pobytom na území terajšej Slovenskej republiky,
 3. príslušníka ozbrojených síl Slovenského štátu alebo Slovenskej republiky, ktorý bol občanom Slovenského štátu alebo Slovenskej republiky,
 4. vojroveho zajatca alebo civilnej osoby, ktorí boli občanmi štátov uvedených v prvom až treťom

bode s trvalým pobytom na území terajšej Slovenskej republiky.

§ 3

Starostlivosť o vojnové hroby

(1) Obec zabezpečuje starostlivosť o vojnové hroby, ktoré sa nachádzajú na jej území.

(2) Obec je ďalej povinná

- a) zabezpečiť, aby v bezprostrednom okolí vojroveho hrobu nebola umiestnená vec alebo zariadenie, ktoré je nezlúčiteľné s úctou k tomuto miestu,
- b) oznamovať na požiadanie orgánov štátnej správy na úseku vojnových hrobov údaje z evidencie vojnových hrobov, ktorú vedie,
- c) informovať krajský úrad do 30. apríla kalendárneho roka o počte vojnových hrobov a o ich technickom stave za predchádzajúci kalendárny rok.

(3) Zriadiť, premiestniť, prestavať alebo zrušiť vojnový hrob môže obec len na základe písomnej žiadosti a po písomnom súhlase Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“); na zriadenie vojroveho hrobu sa vyžaduje aj súhlas vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej sa má vojnový hrob zriadiť, a na premiestnenie vojroveho hrobu súhlas vlastníka nehnuteľnosti, na ktorú sa má vojnový hrob premiestniť.

(4) Súhlasom ministerstva podľa odseku 3 nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov.¹⁾

(5) Ak sa vojnový hrob nachádza mimo verejného pohrebiska, vlastníka, nájomca alebo iný užívateľ nehnuteľnosti je povinný umožniť prístup k vojrovému hrobu na účely zabezpečovania starostlivosti o vojnový hrob alebo vzdania úcty vojrovým obeťam.

§ 4

Poskytovanie príspevku

(1) Na zabezpečovanie starostlivosti o vojnový hrob sa poskytne obci príspevok na kalendárny rok na každý vojnový hrob v sume päťnásobku minimálnej hodinovej mzdy ustanovenej osobitným predpisom.²⁾

(2) Príspevok možno ďalej poskytnúť obci najmä na

- a) plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o vojnových hroboch, ktorými je Slovenská republika viazaná,

¹⁾ Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

²⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 525/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy.

- b) výkon prác na vojnovom hrobe pri udalosti celospoločenského alebo medzinárodného významu,
- c) úpravu verejného pohrebiska s vojnovými hrobmi,
- d) zrušenie vojnového hrobu,
- e) odstránenie následkov živelnnej pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti, alebo vandalstva na vojnovom hrobe.

(3) Obec je oprávnená požiadať krajský úrad do 30. apríla kalendárneho roka o príspevok na nasledujúci rozpočtový rok na zabezpečovanie starostlivosti o vojnový hrob a na plnenie úloh podľa odseku 2.

(4) Žiadosť podľa odseku 3 musí mať písomnú formu a musí obsahovať účel, na ktorý sa príspevok žiada, číslo bankového účtu obce a adresu obecného úradu; ak ide o príspevok podľa odseku 1, aj počet vojnových hrobov, na ktoré sa príspevok žiada.

(5) Príspevok možno poskytnúť aj na zriadenie, premiestnenie, úpravu, prestavbu alebo zrušenie slovenského vojnového hrobu v zahraničí. Bližšie podmienky poskytnutia príspevku sa ustanovia v písomnej zmluve, ktorú uzatvorí ministerstvo so zahraničnou osobou.

§ 5

Náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva

(1) Ak sa vojnový hrob nachádza mimo verejného pohrebiska, má vlastník nehnuteľnosti nárok na jednorazovú primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva; to neplatí, ak nehnuteľnosť je vo vlastníctve Slovenskej republiky.

(2) Nárok na náhradu podľa odseku 1 možno uplatniť na krajskom úrade, v ktorého územnom obvode sa nehnuteľnosť nachádza, a to do jedného roka odo dňa obmedzenia vlastníckeho práva, inak nárok zaniká.

(3) Krajský úrad poskytne za obmedzenie vlastníckeho práva peňažnú náhradu zodpovedajúcu rozsahu tohto obmedzenia.

§ 6

Výkon štátnej správy

(1) Štátnu správu na úseku vojnových hrobov vykonáva ministerstvo a krajský úrad.

(2) Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy na úseku vojnových hrobov

- a) riadi a kontroluje výkon štátnej správy na úseku vojnových hrobov,
- b) koordinuje starostlivosť o vojnové hroby,
- c) udeľuje súhlas na zriadenie, premiestnenie, prestavbu a zrušenie vojnového hrobu,
- d) rozhoduje v pochybnostiach o tom, čo je vojnový hrob a slovenský vojnový hrob v zahraničí,
- e) rozhoduje o exhumácii vojrovej obeť,
- f) poskytuje príspevok podľa § 4 ods. 2 a 5,
- g) vedie ústrednú evidenciu vojnových hrobov,
- h) vykonáva dozor.

(3) Krajský úrad

- a) koordinuje starostlivosť o vojnové hroby na území kraja,
- b) rozhoduje o náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 5 ods. 3,
- c) predkladá do 31. mája kalendárneho roka ministerstvu informáciu o počte vojnových hrobov a o ich technickom stave za predchádzajúci kalendárny rok,
- d) predkladá do 31. mája kalendárneho roka ministerstvu žiadosť o príspevok podľa § 4 ods. 1 a 2 na nasledujúci rozpočtový rok,
- e) poskytuje príspevok podľa § 4 ods. 1,
- f) vedie evidenciu vojnových hrobov, ktoré sa nachádzajú na území kraja,
- g) vykonáva dozor a ukladá pokuty podľa § 9.

§ 7

Dozor

Ministerstvo a krajský úrad v rozsahu svojej pôsobnosti dozerajú na dodržiavanie ustanovení tohto zákona a rozhodnutí vydaných na jeho základe.

§ 8

Priestupky

(1) Priestupku na úseku vojnových hrobov sa dopustí ten, kto

- a) zriadi, premiestni, prestavia alebo zruší vojnový hrob bez súhlasu ministerstva,
- b) poškodí alebo znečistí vojnový hrob,
- c) poruší povinnosti ustanovené v § 3 ods. 5.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 50 000 Sk.

(3) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

(4) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje osobitný zákon.³⁾

§ 9

Iné správne delikty

(1) Správneho deliktu na úseku vojnových hrobov sa dopustí právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá

- a) zriadi, premiestni, prestavia alebo zruší vojnový hrob bez súhlasu ministerstva,
- b) poškodí alebo znečistí vojnový hrob,
- c) poruší povinnosti ustanovené v § 3 ods. 5.

(2) Za správny delikt podľa odseku 1 uloží krajský úrad pokutu do 500 000 Sk.

(3) Krajský úrad pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

(4) Pokutu možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď sa krajský úrad dozvedel o porušení povinnosti, najne-

³⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

skôr však do troch rokov, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(5) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 10

Spoločné ustanovenia

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní⁴⁾ okrem § 6 ods. 2 písm. f) a § 6 ods. 3 písm. e).

(2) Obsahom evidencie vojnových hrobov sú údaje o vojnovom hrobe, ak sú známe, v rozsahu

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia, dátum úmrtia a štátna príslušnosť vojnovéj obete alebo údaj o tom, že ide o neznámu vojnovú obeť,
- b) názov obce alebo vojenského obvodu, názov katastrálneho územia a parcelné číslo, kde sa vojnový hrob nachádza,
- c) údaje o vlastníkovi nehnuteľnosti, na ktorej sa vojnový hrob nachádza, a to meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt, ak ide o fyzickú osobu, alebo názov, sídlo a identifikačné číslo, ak ide o právnickú osobu,
- d) vojnová udalosť, ku ktorej sa vojnový hrob vzťahuje,
- e) počet vojnových hrobov,
- f) počet vojnových obetí pochovaných vo vojnovom hrobe,
- g) fotodokumentácia vojnového hrobu.

(3) Ak sa vojnový hrob nachádza na území vojenského obvodu, práva a povinnosti ustanovené týmto zákonom obci sa vzťahujú na rozpočtovú organizáciu alebo

príspevkovú organizáciu zriadenú Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, ktorá vykonáva správu vojnového hrobu podľa osobitného zákona.⁵⁾

§ 11

Prechodné ustanovenia

(1) Ak sa vojnový hrob nachádza mimo verejného pohrebiska k 30. aprílu 2005, môže vlastník nehnuteľnosti uplatniť na krajskom úrade, v ktorého územnom obvode sa nehnuteľnosť nachádza, nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva do 31. decembra 2005, inak nárok zaniká; to neplatí, ak nehnuteľnosť je vo vlastníctve Slovenskej republiky.

(2) V roku 2005 je obec oprávnená požiadať krajský úrad o príspevok podľa § 4 ods. 1 a 2 do 31. mája 2005.

(3) Ministerstvo, krajský úrad a obec zabezpečia vedenie evidencie vojnových hrobov v súlade s týmto zákonom do 31. decembra 2006.

§ 12

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 441/2002 Z. z. o vojnových hroboch,
2. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 710/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach poskytovania finančných prostriedkov vyčlenených štátnym rozpočtom na zabezpečenie, udržiavanie a starostlivosť o vojnové hroby.

§ 13

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. mája 2005.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

⁴⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.